

Een bijenvolk maken met een raam bijen

Er wordt een sterk volk opgebouwd en dat met slechts één broedraam.

Hoe moet het?

Voor dat het productievolk in zwermstemming komt wordt één raam met broed weggenomen.

- gesloten broed - 3/4 - langs beide zijden en een goeie vlek jong broed waaronder heel jonge larfjes van max. 3 dagen oud.
- iedere kant is voor minstens voor de helft met opzettende bijen bezet.

Dit broedraam direct tegen de wand van een lege romp hangen. Daarnaast komt een opgebouwd raam en een raam met voedsel (1,5 kg). Her vlieggat wordt vernauwd en bevindt zich vlak voor het broedraam.

De kast wordt op minstens 2 km van de stand verwijderd.

Controle na een maand

Na 28 dagen volgt een controle:

Normaal is een jonge koningin aan de leg en zijn de eerste broedcellen verzegeld.

Je mag rekenen dat een op vijf afleggers mislukt en moerloos overblijft. Deze kunnen samengevoegd worden met een ander volkje.

De afleggers worden nu behandeld tegen de varroamijten door een besproeiing met oxaalzuur 3 %.

Deze jonge volken worden nu alle 2 à 3 weken gecontroleerd en bijgevoerd.

Vragen omtrent deze werkwijze:

1. Waarom zijn zwakke afleggers beter?

Regelmatig maar niet overdadig wegnemen van broed vermindert de zwerm drift effectief, terwijl de haaldrift behouden blijft.

Een broedraam met de opzittende bijen wegnemen in mei betekent een verlies van 5 % aan bijen en 10 % aan broed. Het wegnemen van verzegeld broed is het beste middel tegen zwerm drift. De werkster hebben aan verzegeld broed geen werk meer en kunnen daardoor vlotter op domme gedachten komen. Voor de aflegger is gesloten broed ook beter daar die in de kortste tijd gaan uitlopen en het jonge volk gaan versterken.

2. Wanneer en hoe dikwijls mogen we broed wegnemen?

Een sterk volk einde april, daarvan kan met begin mei, half mei en eind mei gerust een broedraam afnemen. De afleggers hiermee opgebouwd groeien probleemloos uit tot een wintersterk volk. Doet men dit nog in juni dan worden de afleggers niet meer sterk genoeg.

3. Waar het broedraam wegnemen?

Uit de bovenste broedkamer, daar bevindt zich de jongste wasraten.

4. Waarom hangt men het broedraam tegen de wand?

Deze afleggers worden graag geroofd. Hangt het broedraam tegen de wand met een klein vlieggat onder dit raam dan wordt het vlieggat ook nog bij koel weer voldoende bewaakt. Daarom de eerste vier weken geen vloeibaar voedsel toedienen.

5. Waarom de afleggers verplaatsen?

Blijven de afleggers op dezelfde plaats staan dan vliegen heelveel bijen terug naar het moedervolk. Het broed koelt af en wordt opgeruimd. De aflegger koel wegzetten is geen oplossing, bij het terugplaatsen gaan ze zich niet heroriënteren.

6. Een moer van andere herkomst gewenst.

Dan moet je na negen dagen na de vorming van de aflegger de doppen gaan breken en teelstof aanbieden uit het volk waarvan je wil telen.

7. Beschikt het jonge volk over een bevruchte koningin?

De jonge koningin legt dikwijls in het begin meerdere eieren in een cel. Het zit zo, het volk beschikt over nog te weinig werksters die de cellen voorbereiden. De jonge koningin legt dan meerdere eitjes in dezelfde cel. We denken dan meestal dat een werkster die aan de leg is. Je kan dat netrekken met volgende waarneming. Bij de jonge koningin staan de eitjes op de celbodem, bij een eierleggende werkster staan de eitjes op de celwand. Nog onzeker, dan moet je een weekje extra geduld hebben om het verzegelde broed te controleren.

8. Wanneer de koningin merken?

Jonge koninginnen zijn moeilijk te vinden en te vangen. Daarom wachten we de bruidsvlucht af en laten ze even aan de leg gaan. Dan is het achterlijf groter en loopt ze rustiger over de raten in de omgeving van het broednest.

9. Hoeveel voedsel?

Ook na de eerste vier weken geldt: teveel voeren is even slecht als te weinig. Jonge volken hebben geen continue voedselstroom nodig om te ontwikkelen.

We geven af en toe 1 à 2 liter suikersiroop wanneer de voorraad kleiner wordt dan 1 kg. (De jonge volken zijn nog maar 5 à 6 ramen groot.) Vanaf eind juli mag je regelmatig voedsel toedienen, nu betreft het de wintervoorraad die wordt aangelegd.

10. Hoe het volk uitbreiden?

Pas nadat een waswafel is uitgebouwd wordt een nieuwe toegediend. Worden teveel wafels in een keer toegediend dan loop je het risico dat de wafels gaan vervormen door de zomerse warmte.

11. Varroabehandeling.

De ontwikkeling van de aflegger verloopt helemaal anders als dat van een productievolk.

Na 21 juni, na de zonnewende, gaat de ontwikkeling in een productievolk reeds geleidelijk bergaf. De afleggers doen het juist omgekeerd, ze komen nu pas op dreef en houden dit vol tot eind augustus. Daar ze in juli en augustus over een massa jong broed beschikken zijn ze ook heel gevoelig voor mierenzuur en thymol. We gaan pas behandelen als het echt nodig is. We hebben ze arm aan mijten gemaakt met een oxaalzuurbehandeling bij de opbouw. Pas midden september een korte behandeling toepassen met mierenzuur.

12. Wat doen we met zwakke en overtollige volkjes.

Deze afleggers ontwikkelen verder tot midden oktober! Volken die dan nog geen 5000 bijen bezitten worden verenigd. De jonge moeren die we bij de vereniging over hebben kunnen oude koninginnen in de productievolken vervangen. Wordt de oude koningin in een productievolk weggenomen, dan worden de jonge moeren met een handkus aangenomen. (In oktober zijn er geen darren meer, hebben dus geen andere keuze).

Praktijk

Met één raam een volk maken

Pag. 5 / 8

Vergelijking tussen een sterke kunstzwerm en een éénraamsbroedaflegger

± 8600 bijen
+ bevruchte
koningin

± 2500 bijen
+ onbevruchte
koningin

± 12800 bijen
+ 1300 mijten

± 10800 bijen
+ 400 mijten

Aantal bijen: x 1,5
mijtendruk aan het einde van
de zomer: 1300

Aantal bijen: x 4
mijtendruk aan het einde van
de zomer: 400
Verbruiken minder voedsel en
hebben minder miiten

Praktijk

Met één raam een volk maken

Pag. 6 / 8

De aflegger bestaat bij de start uit 3 ramen: een raam met voedsel, een raam met broed en een wasraat. Het vliegpatroon is beperkt tot een smalle ingang vlak voor het broedraam, dus helemaal op de zijkant.

Half oktober is het volk uitgegroeid tot een volledige romp en dus in staat om vlott te overwinteren.

Besluit:

Tijd: een raam met broed wegnemen, naar een tweede stand brengen en na 4 weken nakijken. Zo eenvoudig kan maar zijn!

Geld: er is geen bijzonder materiaal nodig. Dat spaart geld en ruimte.

Minder verlies aan volken: met deze werkwijze heb je altijd voldoende jonge koninginnen ter beschikking, waardoor het risico om volken te verliezen verkleind wordt.

Wetenschappelijk is bewezen dat sterkere broedafleggers meer broed aanmaken, produceren in dit broed meer varroamijten, verbruiken meer eten, maar winteren uiteindelijk niet sterker in.

Bij vroegtijdig gemaakte afleggers is minder dus meer.

Praktijk

Met één raam een volk maken

Pag. 8 / 8

Dr. Pia Aumeier universiteit van Bochum.

Zij is de auteur van deze werkwijze en begeleidt jaarlijks een hele groep mensen die willen imker worden. Het is een wetenschapper die ook de praktijk uitvoert.